

МОДЕЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Птащенко Ліана Олександрівна*, доктор економічних наук, професор
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

*ORCID 0000-0002-4228-0421

© Птащенко Л.О., 2024

Стаття отримана редакцією 08.08.2024 р.
The article was received by editorial board on 08.08.2024

Вступ. Повномасштабна війна в Україні спричинила значні труднощі, ризики та виклики для економічної стійкості країни. У цей складний період питання інноваційного розвитку підприємства в умовах викликів та загроз, а також жорсткого конкурентного середовища є актуальним, оскільки потребують від бізнесу формувати стійке становище на відповідному товарному ринку. Це, в свою чергу, передбачає гнучкість та інноваційність у бізнесових рішеннях. В сучасних умовах турбулентності економіки України, що характеризуються перманентною мінливістю зовнішнього та внутрішнього середовища, керівники підприємств мають володіти інструментарієм удосконалення механізму управління за допомогою новітніх концепцій, що дозволяють забезпечити адекватність реагування системи управління на зміни в середовищі підприємства, котрі певним чином можуть заподіяти шкоду або навпаки – сприяти підвищенню ефективності управління підприємством так і впроваджувати нові інноваційно-інвестиційні проекти, що сприятимуть розвитку підприємств та зміцненню їх конкурентних позицій на відповідних товарних ринках.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Питання інноваційного розвитку підприємства завжди було актуальним, а останнім часом лише посилюється під впливом негативних факторів та з урахуванням швидкого технологічного розвитку в світі. Зокрема, питанням інноваційного розвитку підприємств приділяли увагу Адаменко О.А. [1], Ватченко Г.Г. [3], Гибало А.Г. [4], Ільчук В.П., Купріна В.В., Кучер П.С. [6], Мазнев Г.Є., Літвінова І.М., Пилипенко Ю.І., Пономарьов О.С. [8], Попов В.Ю., Пугач М.А. [7], Соболева О.Б., Черевко О.Л., Федоренко В.Г. [11], Шкарлет С.М. [9] та багато інших вчених. Інноваційний розвиток як інструментарій забезпечення конкурентоспроможності підприємств розглядають Ілляшенко С.М. [5], Сорока А.М., Остапюк Б.Я., Уткіна Ю.М. [12] Управління інноваційним розвитком підприємства висвітлюється в роботах Йохна М.А., Георгіаді Н.Г., Зінкевич Д.К., Ілляшенко С.М., Князь С.В., Пономарьов О.С., Стадник В.В. та інші науковці. Поряд цим в сучасній науковій літературі бракує досліджень, приділених питанню інноваційного розвитку підприємства в умовах викликів та загроз під час воєнного стану та в повоєнний період, а тому потребує пошуку нових наукових розробок.

Метою статті є дослідження теоретичних та прикладних аспектів інноваційної діяльності та формування інноваційної моделі розвитку будівельного підприємства.

Основний матеріал і результати. Становлення глобального інформаційного суспільства та новітніх технологічних підходів до виробництва обумовлює необхідність реалізації дієвої державної та підприємницької інноваційної політики. Головною метою цієї політики є проведення інноваційної за своєю суттю реструктуризації економіки, що базується на впровадженні наукових досягнень. Важливим ресурсом для ефективного функціонування економічних систем у цьому контексті повинні стати креативні здібності людей та інноваційний інтелектуальний капітал. Адже в розвинених країнах, з якими Україна посилює інтеграцію, основним орієнтиром є поняття «інновація» та «інноваційна діяльність».

Розроблення нових напрямів інноваційної політики ЄС здійснюється в рамках Лісабонської стратегії (2000 р.), яка ставить за мету створення «найбільш конкурентоспроможної та динамічної у світі економіки, заснованої на знаннях». У документах Європейської Комісії інновації трактуються як складна

та багатогранна концепція, яка розвивається від простої лінійної моделі, де акцент робиться на дослідженнях та розробках, до системної моделі, в якій інновації виникають завдяки складній взаємодії між індивідами, організаціями та їхніми співробітниками.

Варто зазначити, що нововведення (інновації) проявляються не лише у матеріалізації наукомістких ідей та винаходів у якісно нових видах продукції та технологій, але й ґрунтуються на абсолютно нових принципах і підходах до процесів управління персоналом, фінансовими ресурсами, організації виробництва, праці тощо.

Суть поняття «інновація» формується як «процес реалізації нової ідеї в будь-якій сфері життя і діяльності людини, який сприяє задоволенню існуючої на ринку потреби і приносить економічний ефект». Інновація як товар має специфічні характеристики, такі як високий ступінь невизначеності щодо отримання науково-технічного результату, особливий характер фінансування, включаючи ризик розриву в часі між інвестуванням і отриманням результату, а також невизначеність попиту.

Мотиви інноваційної діяльності поділяються на внутрішні та зовнішні. Для підприємств і осіб, які створюють інновації, внутрішнім стимулом є потреба заміни застарілого обладнання з метою підвищення конкурентоспроможності продукції на ринку. Подібні мотиви характерні і для фізичних осіб, проте у їхньому випадку зовнішні мотивації, такі як особисті амбіції, престиж у суспільстві або можливість зайняття вищих посад, можуть мати значно більший вплив. В умовах економічної кризи вирішальним стимулом інновацій стають зовнішні фактори, зокрема економічна політика держави. Перехід до нового рівня науково-технічного розвитку вимагає посилення інноваційної активності та нових підходів до нововведень.

Однією з основних проблем при дослідженні рівня інноваційних змін у виробництві є відсутність єдиної системи показників. Аналіз систем показників показує, що спочатку визначалися структура предмета, його функції та завдання на основі уявлень авторів про його зміст без застосування класифікаційних ознак. Надалі для характеристики елементів структури і функцій підбиралися відповідні показники, як правило, також на основі суб'єктивних підходів.

У сучасній економічній теорії та практиці існує понад 40 методик із визначення організаційного розвитку виробництва, в основі яких лежать різні показники і способи їх розрахунку [13–16]. При обґрунтуванні системи показників та виборі методів вимірювання організаційного рівня виробництва використовуються різні системи, такі як часткові, інтегральні та узагальнюючі показники. Автори більшості методик погоджуються, що рівень організації праці, виробництва та управління визначається через систему відносних показників (коефіцієнтів, що змінюються в межах від 0 до 1). Проте слабким місцем такої оцінки є те, що вона зсуває технічні, наукові, економічні та соціальні аспекти виробництва, оскільки всі ці елементи підводяться під загальну категорію організації. Це методологічно невірно, оскільки організація не є просто сумарним комплексом усіх корисних діяльностей, а конкретним поєднанням основних елементів виробництва у просторі і часі.

Аналіз та узагальнення накопиченого досвіду у розробці методів кількісної оцінки показують, що більшість авторів визначають організаційний рівень як ефективне (доцільне, оптимальне) поєднання виробничих елементів. Звідси виникає питання оцінки цього рівня з точки зору раціональності та ефективності організаційних рішень і управлінських методів за заданих умов (техніка, технологія тощо).

Це підкреслює необхідність вибору та впровадження ефективних методів, а саме, критеріїв для визначення найбільш оптимальних варіантів інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства, а також обґрунтування трудових і вартісних витрат на підготовку і виробництво нової продукції. Тому, на нашу думку, доцільно представити систему методологічних інструментів для інноваційних процесів у наступному вигляді (рис. 1).

Інноваційно-інвестиційний портфель, як і кожен проєкт, що входить до його складу, формуються на основі низки критеріїв, які визначає інвестор. До цих критеріїв відносяться: прибутковість, терміновість, рівень ризику та відповідність фінансових ресурсів [17].

Процедура формування інноваційно-інвестиційного портфеля, представлена на рисунку 2, є багатокритеріальною задачею, що вирішується на основі прогнозів для майбутніх періодів.

Відповідно до методики Т. Бурмака проведемо оцінювання інноваційного потенціалу підприємства ТОВ «Технобуд-Україна» шляхом комплексного аналізу підприємства за тринадцятьма показниками, які відображають реальний стан його розвитку. Оцінювання проводиться експертним методом, причому кожен показник оцінюється за шкалою від 0 до 10. Аналіз проводиться за організаційно-управлінськими, виробничими та ринковими показниками (табл. 1).

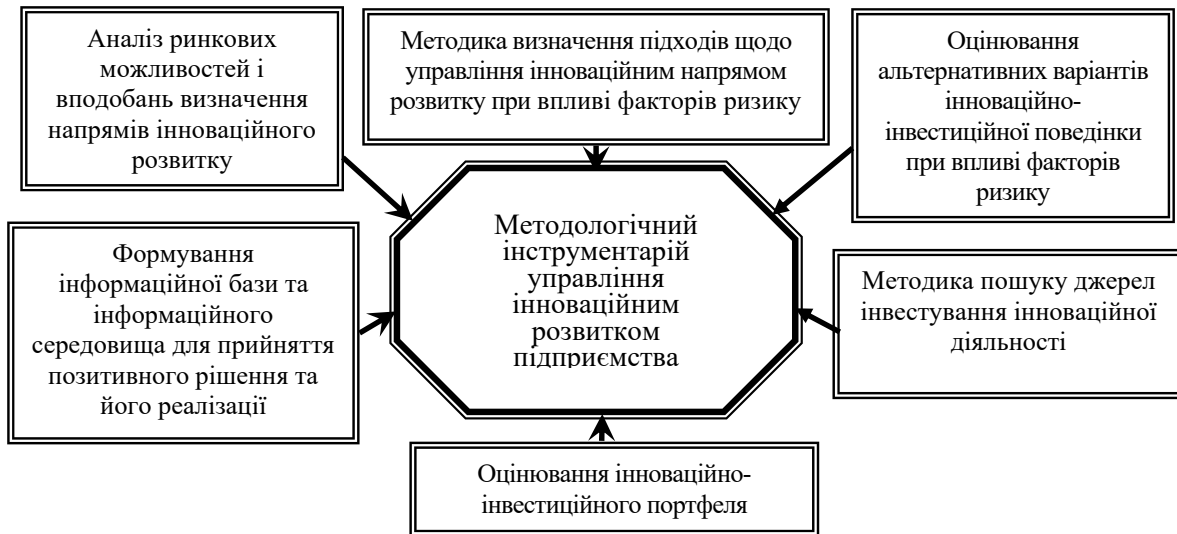

Рис. 1. Методологічний інструментарій ефективного управління інноваційним розвитком бізнесу

Джерело: розроблено автором

Рис. 2. Критерії формування інноваційно-інвестиційного портфеля підприємства

Джерело: розроблено автором

Таблиця 1

Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства ТОВ «Технобуд-Україна»

	Назва показника	Вага показника Рі	Кількісне значення критерію Кі (діапазон)	Значення критерію ТОВ «Технобуд-Україна»
1	2	3	4	5
а) Організаційно-управлінський потенціал підприємства				
1	Наявність і характеристики підрозділів аналізу, маркетингу, прогнозування, стратегічного планування тощо	6	0–10	6
б) Кадровий потенціал підприємства				
2	Рівень освіти та кваліфікації топ-менеджерів	9	0–10	7
3	Рівень освіти і кваліфікації менеджерів середньої ланки (керівники структурних підрозділів)	7	0–10	8
4	Середній вік працівників: основного виробництва науково-технологічного сектора управління	3	0–10	6
		4	0–10	6
		5	0–10	7

1	2	3	4	5
5	Частка витрат на навчання персоналу в загальновиробничих витратах	5	0–10	5
в) Виробничий і науково-технічний потенціал				
6	Вікова структура основного виробничого обладнання	6	0–10	5
7	Сертифікованість виробництва	5	0–10	0
8	Показники використання об'єктів інтелектуальної власності	10	0–10	1
9	Рівень технологій виробництва	8	0–10	0
10	Характеристики використовуваних інформаційних технологій (в проектуванні, конструкторські тощо)	8	0–10	0
г) Ринковий потенціал підприємства				
11	Структура споживачів продукції	8	0–10	6
12	Участь у внутрішніх та міжнародних виставках, ярмарках, конкурсах	8	0–10	1
13	Показники рекламної діяльності (номенклатура рекламної продукції, доля затрат на рекламу в загальновиробничих витратах)	6	0–10	3

Джерело: розроблено автором

Оцінивши всі 13 показників, можемо розрахувати інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства за формулою:

$$ПП = \frac{\sum_{i=1}^n K_i \times P_i}{\sum_{i=1}^n P_i} = 371/98 = 3,78$$

де K_i – числове значення i -го критерію;

P_i – ваговий коефіцієнт відповідного критерію;

n – кількість критеріїв оцінки.

Порівнюємо отримане значення з нормативним. Згідно зі співвідношенням кількісних і якісних значень критеріїв, інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства вважається «високим», якщо розрахункове значення його ПП знаходиться в межах 8–10, «середнім», якщо ПП знаходиться в інтервалі 4–7,9, і «низьким» при ПП < 4. Таким чином, значення ТОВ «Технобуд-Україна» 3,78 відповідає низькому рівню інноваційно-інвестиційного потенціалу.

Варто підкреслити, що значною характеристикою як українських, так і світових будівельних підприємств є їх консерватизм і повільність у впровадженні та поширенні нових технологій. Будівельний сектор займає одне з останніх місць у рейтингу інноваційно-інвестиційно активних галузей провідних економічних держав. У спеціалізованій літературі будівництво давно отримало ярлик «неповороткої галузі» (laggard industry). Головним підтвердженням цієї характеристики є надзвичайно низька частка витрат на НДДКР (науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи) у загальній структурі витрат будівельних компаній. Наприклад, за даними американського Міністерства енергетики, будівельні підприємства в США інвестують в інновації лише 0,3–0,4% від загального обсягу продажів, тоді як в середньому в інших галузях промисловості цей показник складає 3–4%. Подібні оцінки спостерігаються і в більшості будівельних компаній Західної Європи.

Наведена характеристика не повністю відображає реальну інноваційну картину в будівельному комплексі. Слід враховувати, що значна частина нових технологічних розробок, які впроваджуються у будівництві, надходить з інших галузей промисловості, таких як металургія, лісова та деревообробна, хімічна тощо.

Проте навіть з урахуванням цієї корекції загальна оцінка будівельних підприємств як таких, що не вирізняються особливою схильністю до інновацій, є цілком об'єктивною. Інерційність будівельних підприємств зумовлена кількома факторами. По-перше, це тривалий період експлуатації будівель і споруд, протягом якого можуть проявитися недоліки застосовуваної технології. Через це будівельні підприємства дуже обережно обирають нові матеріали та методи будівництва. По-друге, висока відповідальність будівельників за кінцевий результат, оскільки використання невідповідної технології або помилки у проектуванні можуть призвести до небезпеки для життя багатьох людей.

Однак, за останнє десятиліття ситуація суттєво змінилася під впливом низки факторів. Консервативна будівельна галузь, ймовірно, буде змушена відмовитися від своїх усталених традицій і здійснити низку радикальних змін. Швидке впровадження комп'ютерних методів інформаційного моделювання (ВІМ) на всіх ключових стадіях будівельного циклу та інших передових ІТ-технологій вже значно змінило обличчя галузі. Протягом кількох наступних десятиліть може кардинально змінитися й сам набір матеріалів і технологій, що використовуються в галузі.

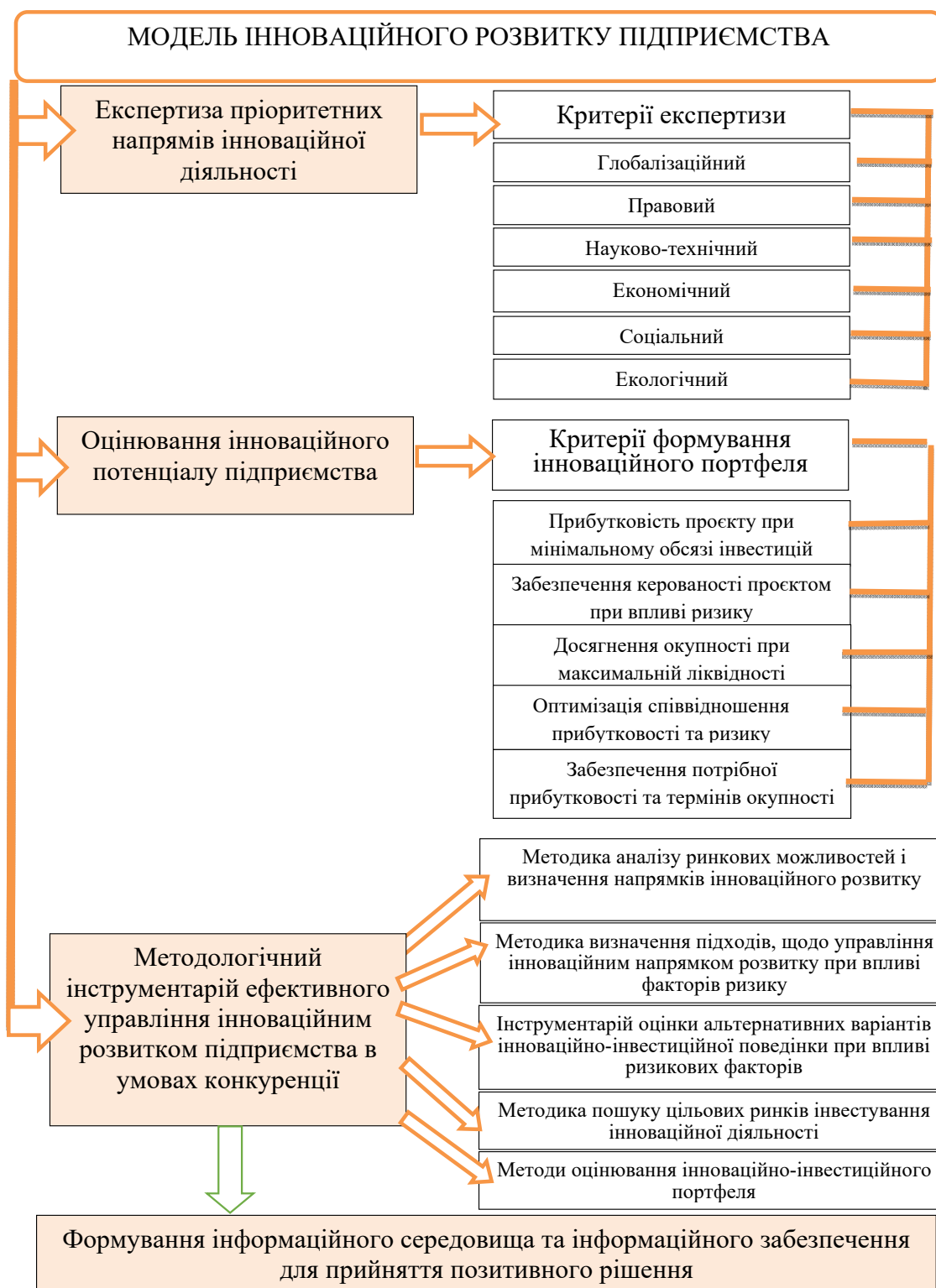

Рис. 3. Модель інноваційного розвитку будівельного підприємства

Джерело: розроблено автором

З урахуванням викладеного, продемонструємо модель інноваційного розвитку, спрямовану на зміцнення конкурентоспроможності підприємства (рис. 3).

Модель передбачає експертизу пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, оцінювання інноваційного потенціалу підприємства, наявність методологічного інструментарію ефективного управління інноваційним розвитком підприємства в умовах конкуренції, формування інформаційного середовища та інформаційного забезпечення для прийняття позитивного рішення.

Висновки. Узагальненням підходів до сутності інновацій визначено авторське бачення, зокрема підкреслено, що інновація поряд з економічними та соціальними ефектами, може спричинити й інші види ефектів (наприклад, екологічний). Інновація – це остаточний результат інноваційної діяльності, вона виступає у вигляді удосконаленого організаційно-управлінського, технологічного та маркетингового процесу з метою досягнення економічного, соціального та екологічного ефекту.

Побудовано Модель інноваційного розвитку будівельного підприємства, спрямовану на зміцнення конкурентоспроможності. Модель розрахована не лише на підприємства будівельної галузі, а й адаптована до інших підприємств реального сектора економіки, та передбачає експертизу пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, оцінювання інноваційного потенціалу підприємства, наявність методологічного інструментарію ефективного управління інноваційним розвитком підприємства в умовах конкуренції, формування інформаційного середовища та інформаційного забезпечення для прийняття позитивного рішення. В подальшому автор розглядатиме інноваційний проєкт будівельного бізнесу, розроблення якого базується на розглянутій моделі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Адаменко О.А. Концептуальні засади інноваційного розвитку підприємств. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2010. № 35. С. 5–10.
2. Бурмака Т.М. Оцінка рівня розвитку підприємства. *Науковий вісник будівництва*. Вип. № 27. Харків: ХДТУБА, 2004. С. 263–268.
3. Ватченко О.Б., Ватченко Б.С., Черевко О.Л. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. *Уч-т мит. справи та фінансів*. Дніпро: Акцент, 2017. 403 с.
4. Гибало А.Г. Сутність та зміст ключових понять інноваційного розвитку підприємства. URL: <https://www.pidruchniki.com>
5. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: ВТД Університетська книга, 2010. 334 с.
6. Купріна В.В., Кучер П.С. Сутність інноваційного розвитку підприємства. URL: <https://www.studfiles.net>
7. Пугач М.А. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Миколаїв, 2018. 347 с.
8. Пономарьов О.С. Методологічні принципи побудови механізмів управління інноваційно-інвестиційним розвитком суб'єктів агробізнесу. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2018. № 1. С. 79–86.
9. Шкарлет С.М., Ільчук В.П. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. Черніг. нац. технол. ун-т. Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т. 2015. 307 с.
10. Пілявко Т.М. Методологічні підходи щодо оцінювання інноваційного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2012. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1085&p=1>
11. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. за ред. В. Г. Федоренка. Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ: ДКС центр, 2014. 352 с.
12. Уткіна Ю.М., Остапюк Б.Я. Інноваційний розвиток у механізмі забезпечення глобальної конкурентоспроможності підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 61. С. 167–173.
13. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
14. Лященко О.В. Проблеми оцінки ефективності використання інноваційного потенціалу підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2013. № 2 (20). С. 176–180.
15. Болтянська Л.О., Андреева Л.О., Лисак О.І. Економіка підприємства: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 668 с.
16. Бурмака М.М., Бурмака Т.М. Управління розвитком підприємства на прикладі підприємств будівельної галузі: монографія. Харків: ХНАДУ, 2011. 204 с.
17. Князь С.В., Георгіаді Н.Г., Зінкевич Д.К. Інноваційний менеджмент: статико-динамічна вуалізація: навч. посібник. Львів: «Львівська політехніка». 2009. 144 с.
18. Семенова В.Г. Інноваційний розвиток підприємств в Україні: фінансовий аспект. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2020. № 1. С. 165–170.

REFERENCES:

1. Adamenko O. A. (2010) Kontseptualni zasady innovatsiinoho rozvytku pidprijemstv. *Naukovi pratsi Natsionalnoho universytetu kharchovykh tekhnolohii*, no. 35, pp. 5–10.
2. Burmaka T. M. (2004) Otsinka rivnia rozvytku pidprijemstva. *Naukovyi visnyk budivnytstva*, no. 27. Kharkiv: KhDTUBA, pp. 263–268.

3. Vatchenko O. B., Vatchenko B. S., Cherevko O. L. (2017) Innovatsiyni rozvytok pidpryemstva: navch. posib. Un-t myt. spravy ta finansiv. Dnipro: Aktsent, 403 p.
4. Hybalo A. H. Sutnist ta zmist kliuchovykh poniat innovatsiynoho rozvytku pidpryemstva. Available at: <https://www.pidruchniki.com>
5. Illiashenko S. M. (2010) Innovatsiyni menedzhment: Pidruchnyk. Sumy: VTD Universytetska knyha, 334 p.
6. Kuprina V. V., Kucher P. S. Sutnist innovatsiynoho rozvytku pidpryemstva. Available at: <https://www.studfiles.net>
7. Puhach M. A. (2018) Innovatsiyni rozvytok pidpryemstva: navch. posib. dlia studentiv VNZ. Mykolaiv. 347 p.
8. Ponomarov O. S. (2018) Metodolohichni pryntsypy pobudovy mekhanizmiv upravlinnia innovatsiino-investytsiynym rozvytkom subiektiv ahrobiznesu. *Aktualni problemy innovatsiynoi ekonomiky*, no. 1, pp. 79–86.
9. Shkarlet S. M., Ilchuk V. P. (2015) Innovatsiyni rozvytok pidpryemstva: navch. posib. Chernih. nats. tekhnol. un-t. Chernihiv: Chernih. nats. tekhnol. un-t, 307 p.
10. Piliavoz T. M. (2012) Metodolohichni pidkhody shchodo otsiniuvannia innovatsiynoho rozvytku pidpryemstva. *Efektivna ekonomika*, no. 4. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1085&p=1>
11. Fedorenko V. H. (eds.) (2014) Innovatsiyni rozvytok pidpryemstva: navch. posib. za red.. Kyiv. nats. Un-t bud-va i arkhitektury. Kyiv: DKS tsentr, 352 p.
12. Utkina Yu. M., Ostapiuk B. Ya. (2018) Innovatsiyni rozvytok u mekhanizmi zabezpechennia hlobalnoi konkurentospromozhnosti pidpryemstv. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, no. 61, pp. 167–173.
13. Hrabovetskyi B. Ie. (2009) Ekonomichnyi analiz: navchalnyi posibnyk. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury, 256 p.
14. Liashchenko O. V. (2013) Problemy otsinky efektyvnosti vykorystannia innovatsiynoho potentsialu pidpryemstva. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, no. 2 (20), pp. 176–180.
15. Boltianska L. O., Andreeva L. O., Lysak O. I. (2015) Ekonomika pidpryemstva: navchalnyi posibnyk. Kherson: OLDI-PLU, 668 p.
16. Burmaka M. M., Burmaka T. M. (2011) Upravlinnia rozvytkom pidpryemstva na prykladi pidpryemstv budivelnoi haluzi): monohrafiia. Kharkiv: KhNADU, 204 p.
17. Kniaz S. V., Heorhiadi N. H., Zinkevych D. K. (2009) Innovatsiyni menedzhment: statyko-dynamichna vualizatsiia: navch. posibnyk. Lviv: «Lvivska politekhnika», 144 p.
18. Semenova V. H. (2020) Innovatsiyni rozvytok pidpryemstv v Ukraini: finansovyi aspekt. *Problemy i perspektyvy rozvytku pidpryemnytstva*, no. 1, pp. 165–170.

УДК 338

JEL G21

Птащенко Ліана Олександрівна, доктор економічних наук, професор, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». **Модель інноваційного розвитку будівельного підприємства.**

Метою статті є дослідження теоретичних та прикладних аспектів інноваційної діяльності та формування інноваційної моделі розвитку будівельного підприємства. Доводиться думка про необхідність формувати стійке становище на відповідному товарному ринку, що передбачає гнучкість та інноваційність у бізнесових рішеннях. Це спричинене складним періодом ведення бізнесу на інноваційній основі в умовах викликів та загроз, спричинених повномасштабною війною в Україні. Результати досліджень багатьох науковців та фахівців щодо сутності інновацій дозволили запропонувати авторське бачення категорії «інновації» як остаточний результат інноваційної діяльності, що виступає у вигляді удосконаленого організаційно-управлінського, технологічного та маркетингового процесу з метою досягнення економічного, соціального та екологічного ефекту. Побудовано Модель інноваційного розвитку будівельного підприємства, спрямовану на зміцнення конкурентоспроможності. Модель розрахована не лише на підприємства будівельної галузі, а й адаптована до інших підприємств реального сектора економіки, та передбачає експертизу пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, оцінювання інноваційного потенціалу підприємства, наявність методологічного інструментарію, формування інформаційного середовища та інформаційного забезпечення для прийняття позитивного рішення.

Ключові слова: інновації, інноваційний потенціал, модель інноваційного розвитку, будівельне підприємство, інноваційно-інвестиційний портфель, інноваційний проект.

UDC 338

JEL G21

Liana Ptashchenko, Doctor of Economics, Professor, National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic». **Model of innovative development of a construction enterprise.**

The purpose of the article is to study the theoretical and applied aspects of innovation activity and to form an innovative model of development of a construction enterprise. The full-scale war in Ukraine has caused significant difficulties, risks and challenges to the country's economic sustainability. During this difficult period, the issue of innovative development of an enterprise in the face of challenges and threats, as well as a tough competitive

environment, is relevant, as it requires businesses to build a sustainable position in the relevant product market. This, in turn, requires flexibility and innovation in business decisions. The author argues that it is necessary to form a stable position in the relevant commodity market, which implies flexibility and innovation in business decisions. This is due to the difficult period of doing business on an innovative basis in the face of challenges and threats caused by the full-scale war in Ukraine. The results of research by many scientists and experts on the essence of innovation have allowed us to offer the author's vision of the category "innovation" as the final result of innovation activity, which is an improved organizational, managerial, technological and marketing process to achieve economic, social and environmental benefits. The methodology of T. Burmak is applied to assess the innovative potential of enterprise on the basis of materials of LLC "Technobud-Ukraine". A comprehensive analysis of the enterprise is carried out by thirteen indicators that reflect the real state of its development. The evaluation was carried out by the expert method. Each indicator is evaluated on a scale from 0 to 10. The analysis is based on organizational, managerial, production and market indicators. The calculated value for Technobud-Ukraine LLC is 3.78 and corresponds to a low level of innovation and investment potential. Low innovation activity is typical for most construction companies in the world. They are not very prone to innovation, which is quite objective. The inertia of construction companies is caused by several factors. First, it is the long period of operation of buildings and structures, during which the shortcomings of the technology used may become apparent. This makes construction companies very cautious when choosing new materials and construction methods. Secondly, builders are highly responsible for the final result, as the use of inappropriate technology or design errors can endanger the lives of many people. However, the situation has changed significantly over the past decade due to a number of factors. The conservative construction industry is likely to be forced to abandon its established traditions and make a number of radical changes. The rapid introduction of computer-aided information modeling at all key stages of the construction cycle and other advanced IT technologies has already had a significant impact on the industry. Over the next few decades, the very set of materials and technologies used in construction may change dramatically. Taking into account the above, we have built a Model of Innovative Development of a Construction Enterprise aimed at strengthening competitiveness. The model is designed not only for construction companies, but is also adapted to other enterprises of the real sector of the economy, and provides for the examination of priority areas of innovation, assessment of the innovative potential of the enterprise, availability of methodological tools, formation of an information environment and information support for making a positive decision.

Keywords: innovative potential, innovative development model, construction enterprise, innovative investment portfolio, innovative project.